

Svar på skriftligt spørgsmål om om kostnadsstöd för företag och andra stödåtgärder under covid-19-epidemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 29/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Wihonen /saf:

Kommer man att inleda en tredje ansökningsomgång av kostnadsstöd från Statskontoret och i den beakta senhösten 2020 och vintern 2021 som stödperiod,

har man i planeringen av kostnadsstöden beaktat det förändrade coronavirusläget vid årsskiftet 2020–2021 och hur situationen för företag har förändrats jämfört med den andra ansökningsomgången,

enligt vilken tidsplan planeras företagsstöd och kommer man i planeringen att beakta att många företag befinner sig i akut nöd och

eftersom företagsstöd inte kan beviljas i oändlighet, hur tänker regeringen underlätta företagens verksamhetsmöjligheter under coronavirusepidemin så att företagen ska få kunder och kunna upprätthålla sin affärsverksamhet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den tredje ansökningsomgången av kostnadsstödet är under beredning och avsikten är att ansökningsförfarandet ska inledas efter mitten av april. Statsrådet lämnade den 4 mars 2021 en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2021). Avsikten är att stödperioden ska omfatta slutet av 2020 och början av 2021, då epidemiläget efter början av hösten igen försämrades och försvårade företagens affärsverksamhet.

Enligt lagförslaget ska temporärt kostnadsstöd för företag under de förutsättningar som föreskrivs i lag fortsatt kunna beviljas företag som är verksamma i Finland i syfte att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamheten till följd av covid-19-pandemin. Syftet med lagen är att stödja kontinuiteten i företagens verksamhet i den svåra situation som uppstått till följd av covid-19-pandemin samt att minska antalet företag som går i konkurs genom att ge företagen mer tid att anpassa sin verksamhet och sina kostnader i och med att den kris som orsakats av covid-19-pandemin har dragit ut på tiden och smittspridningen åter har tagit fart.

I den föreslagna lagen preciseras de bestämmelser som gäller kriterierna för beviljandet och riktandet av kostnadsstödet, godtagbara kostnader som stöd kan beviljas för, stödperioden samt jämförelseperioden för omsättningen. I synnerhet förbättras riktandet av stöd till små företag och ensamföretagare, eftersom det under de tidigare kostnadsstödsomgångarna blev klart att en del av de små företagen inte omfattades av stödet. Definitionen av oflexibla kostnader preciseras, liksom även förutsättningarna för att efter prövning bevilja kostnadsstöd till sådana företag som på grund av den branschspecifika avgränsningen inte omfattas av kostnadsstödet.

Fortsättningsvis ska alla företag kunna ansöka om kostnadsstöd. Företag vars huvudsakliga verksamhetsområde den första dagen i stödperioden hör till ett verksamhetsområde där företagets omsättning under stödperioden är minst 10 procent mindre än omsättningen under jämförelseperioden uppfyller det första allmänna villkoret för beviljande av kostnadsstöd. Kostnadsstöd ska också kunna beviljas företag vars verksamhetsområde inte nämns i statsrådets förordning, om företagets omsättning har minskat med mer än 30 procent av särskilt vägande skäl som hänför sig till covid-19-pandemin. Även de övriga lagenliga förutsättningarna för kostnadsstöd ska uppfyllas.

Särskilt vägande skäl med koppling till covid-19-pandemin har identifierats under den andra perioden av kostnadsstödet på basis av de orsaker som de sökande företagen uppgett. Som sådana orsaker har man på grundval av de tidigare ansökningsomgångarna för kostnadsstöd identifierat de begränsningar som fastställts av den offentliga förvaltningen, internationella reserestriktioner eller reserekommendationer, långsammare eller förhindrad försäljning på grund av att kunderna undviker närkontakter, förändringar i kundernas konsumtionsbehov under pandemin (till exempel på grund av distansarbete), långsammare eller förhindrad B2B-försäljning (företagsförsäljning) på grund av coronapandemin, långsammare eller förhindrade internationella material- eller varuleveranser, utmaningar som hänför sig till tillgången på utländsk arbetskraft, försämring av företagens eller centrala arbetstagares arbetsförmåga på grund av pandemin (även karantän eller exponering).

Avsikten är att kostnadsstödet bättre än hittills ska riktas till små företag. Enligt förslaget ändras lagen så att när ett stöd som beräknats enligt den formel som fastställs i lagen understiger 2 000 euro får företaget trots allt ett kostnadsstöd på 2 000 euro, förutsatt att företaget under stödperioden har kostnader på minst 2 000 euro och att de övriga stödvillkoren uppfylls. Syftet med ändringen är att bättre än tidigare rikta stödet till små företag, inklusive ensamföretagare, som har konstaterats stå utanför tidigare omgångar av kostnadsstöd på grund av den nedre gränsen för stödet.

Syftet med ändringen är i synnerhet att möjliggöra att de ensamföretagare, som under de tidigare kostnadsstödsperioderna inte har fått stöd på grund av den nedre gränsen för stödet, ska kunna få stöd. Sålunda har största delen av ensamföretagarna inte fått stöd för sin verksamhet efter ansökningsomgången för stöd till ensamföretagare våren 2020. Genom att höja de stöd som blir under den nedre gränsen till 2 000 euro möjliggörs för ensamföretagare ett stöd som är minst lika stort som det stöd som beviljades ensamföretagare på våren. En förutsättning är att ensamföretagarens omsättning har sjunkit med över 30 procent, att företaget har haft kostnader på minst 2 000 euro under stödperioden och att företaget har ett FO-nummer. Genom kostnadsstödet har ensamföretagare också möjlighet att få över 2 000 euro i stöd, om minskningen av företagets omsättning

och kostnaderna under stödperioden är stora, till skillnad från det tidigare stödet för ensamföretagare, som var ett fast belopp oberoende av kostnaderna och storleken på minskningen av omsättningen.

Det är motiverat att koppla samman stödet för ensamföretagare med kostnadsstödet, eftersom målen för kostnadsstödet är desamma som för stödet för ensamföretagare, det vill säga att hjälpa företagen att klara av sina oflexibla kostnader. Med hjälp av ett enda stöd som lämpar sig för alla företag förtydligas utbudet av stöd och det blir möjligt att ansöka om stöd hos en enda stödmyndighet. Flera separata stöd som beviljas av olika instanser försvårar samordningen av stöden och utgör en risk för överlappande stöd. Om det finns olika stödinstrument och många som beviljar liknande stöd medför det en administrativ börda för företagarna, eftersom det är arbetsdrygt att hitta rätt stödinstrument.

Den tredje betydande preciseringen till kostnadsstödet är att det maximala besluts- och företags-specifika belopp av kostnadsstöd som kan beviljas är 1 000 000 euro under stödperioden. En höjning av maximibeloppet är möjlig efter att Europeiska kommissionen ändrat den tillfälliga ramen för statligt stöd så att maximibeloppet för det så kallade stödtaket på 800 000 euro stiger till 1,8 miljoner euro. Syftet med en höjning av maximibeloppet är att svara särskilt på de stora företagens behov. Det sammanlagda beloppet av alla kostnadsstöd som ett företag fått under olika perioder och andra stöd som beviljas inom ramen för samma stödprogram kan uppgå till högst 1,8 miljoner euro.

Avsikten är också att precisera definitionen av oflexibla kostnader. Stödet ska grunda sig på det belopp av oflexibla kostnader och förluster som företaget uppgett. Statskontoret ska i ansöknings-skedet vid behov och genom stickprov kontrollera de kostnader som sökanden uppgett samt i efterhand genom kontroller. I lagförslaget föreslås det en precisering av att med oflexibla kostnader och förluster avses hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärs-verksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt forskottsbetalningar. Kostnaderna och förlusterna ska vara slutliga och för dem får inte tidigare ha beviljats kostnadsstöd. Kostnader och förluster som hänför sig till dessa kan specificeras närmare i Statskontorets ansökningsanvisningar och ansökningsblankett.

Oflexibla kostnader är sådana poster som inte kan anpassas i förhållande till verksamhetens volym. Företagen måste hela tiden fullgöra sina egna löpande skyldigheter, som inte varierar i förhållande till den minskade försäljningen. De oflexibla löpande posterna kan ha mycket olika innehåll beroende på företag och verksamhetsområde, vilket man strävar efter att så bra som möjligt beakta i fastställandet och behandlingen av stöden.

Som lönekostnader ska dessutom godkännas arbetsgivarens lönebikostnader som en andel beräknad enligt en koefficient på 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret.

Statskontoret beviljar stöden även i fortsättningen. Den avancerade process för behandling av stöd som Statskontoret tillämpar möjliggör att företagen kan beviljas stöd så snart som möjligt efter att lagen trätt i kraft i mitten av april.

Dessutom kommer man att bedöma hurdant specialstöd som med kort varsel kan beviljas i synnerhet evenemangsbranschen, som lidit hårt av coronakrisen.

Coronaläget i Finland har tyvärr försämrats betydligt under början av året. Därför måste också nya begränsningar införas. Dessa begränsningar påverkar olika företag på olika sätt. Regeringen strävar efter att säkerställa att företagens verksamhetsbetingelser hålls på en skälig nivå oberoende av de begränsningsåtgärder som riktas mot dem.

Helsingfors 12.3.2021

Näringsminister Mika Lintilä